

Két új rózsa a Magas Tátrából.
Zwei neue Rosen aus der Hohen Tatra.

Irta: }
 Von: } **Dr. Degen Á.** (Budapest).

Rosa Téryana Degen et Győrffy nov. sp.

E sectione *Vestitae* R. KELL. ap. A. G. Syn. VI. 1. 1900. 63.
 (*Tomentosae* DÉSEGL. B. *Villosae* CRÉP.) S. B. belg. 1869. 247.
Tomentosae a) Pomiferae CRÉP.

Frutex mediocris, ramosissimus, intricatus, obscure viridis, densifoliatus, *ramis* annotinis cortice cinnamomeo obtectis, crebre aculeatis; aculeis homomorphis e basi lata scutiformi brevibus, conicis, non compressis, curvatis; ramis hornotinis viridibus, unacum floriferis aequaliter crebre aculeatis; *petiolis* tomentosis, glandulis stipitatis aculeolisque obsitis; *stipulis* vix dilatatis, subtus marginique breviter pilosis, denseque glandulosis, *foliolis* mediocribus ovatis, 5-nis—7-nis, breviter acuminatis, basin versus paulo angustatis, margine glanduloso-duplicato-serratis, supra parce pilosis, subtus tomentosis glandulisque breviter stipitatis conspersis; *floribus* 1—4, plerumque congestis, *pedunculis* receptaculo brevioribus, sparse setoso-glandulosis, *receptaculis* globosis, glabris, sepalis post anthesin erectis, dorso margineque glandulosis, supra parce tomentosis; *petalis* disco breviter conico, *stylis* glabris.

Foliola 20—25 mm longa, 12—15 mm lata; receptacula c. 11 mm diam.

Habitat in Hungariae borealis Comitatu Szepesiensi. In tractu montium „Zipser Magura“ ad ripas lacus „Jezero“ dicti, alt. c. 920 m s. m. die 25, VIII. 1925 detexit prof. DR. STEFANUS GYŐRFFY.

Plantam in memoriam amicissimi, divi, doctoris EDMUNDI TÉRY, montium Tatrae scrutatoris indefessi meritissimique dicamus.

Inter „*Vestitis*“ ab omnibus formis mihi notis differt stylis glabris, insuper a *R. omissa* DÉSEGL. (*Billotia* 1864: 47—48) differt aculeis brevioribus curvatis, nec rectis, foliolis supra parce pilosis nec plus-minus dense pubescentibus, pedunculis parce setoso-glandulosis, receptaculis globosis, nec basi attenuatis, pyriformibus; a *R. omissa* v. *Misniensi* R. KELL. ap. ASCHERS et GR. Syn. VI. 1. 78 aculeis curvatis, stipularum glandulis non nigrescentibus, foliolis latioribus, inflorescentia pluriflora, receptaculis glabris,

a *R. omissa* v. b. *Geisingensi* J. B. v. KELL. l. c. 79) pedunculis sparse setoso-glandulosis, brevioribus, sepalisque brevioribus differt. Omnes haec insuper stylis dense pilosis differunt.

Der ziemlich stark gebogen Stacheln wegen, welche bei den Vertretern dieser Section nicht vorzukommen pflegen, wäre man geneigt, diese sonderbare Rose in einer anderen Section, u. zw. bei den *Rubiginosae* subsect. *Tomentellae* unterzubringen, unter welchen sich tatsächlich eine Rose findet, welche ihr nicht nur in der Tracht sehr ähnlich ist, sondern mit welcher sie auch in den kahlen Griffeln übereinstimmt und das ist *R. Obornyana* CHRIST in Flora LX. 1877: 402. (pro var. *R. tomentellae*). H. BR. in KERNER, Sched. ad Floram exs. Austr.—Hung. II. 1882:35. Von dieser ist sie aber durch die am Rücken samtfilzigen Nebenblätter, die mehrblütigen Blütenstände, die oberseits behaarten, unterseits aber auf der ganzen Fläche samtigen, zerstreut und nicht reichlich drüsigen Blättchen, die weniger tiefe Serratur der Blättchen, die kürzeren Stacheln, die nach dem Verblühen der Blüte emporgerichteten Sepalen, endlich aber durch die kleineren, kugelförmigen, kahlen Scheinfrüchte verschieden. Die Beschaffenheit der Sepalen, die Bekleidung und Serratur der Blätter weist sie in die Gruppe der „*Vestitae*“ welche in Ungarn nur sehr wenige Vertreter besitzt, die zum grössten Teil auf den Gebirgen des südwestlichen, heute zu Jugoslawien gehörigen Teil des Landes vorkommen.

In der Tatra war bis der vor kurzem durch NYÁRÁDY (auf der Bollwiese und bei Tatra-Lomnic), erfolgten Entdeckung der *R. omissa* DÉSEGL. v. *misniensis* R. KELL. (vgl. R. KELLER, Wildrosen aus der Tatra in Bulletin et du Musée bot. de l'univers. de Cluj VI. 1926 No. 1—2: 8) kein Vertreter dieser Gruppe bekannt.

Die neue, von Herrn Prof. DR. ISTVÁN GYÓRFFY entdeckte Rose möge dem Andenken eines der ersten touristischen Erforschers der Tatra, unseres unvergesslichen Freundes, weil. DR. EDMUND TÉRY gewidmet sein.

Rosa intercalaris DÉSEGL.

subsp. **Rosa Fröhlichiana** Degen et Gyórrfy.

Frutex humilis, obscurus, ramis novellis dense setaceo-aculeatis, floribus intense purpureis.

A. *R. intercalari* DÉSEGL. (Mém. Soc. Acad. Maine et Loire, XXVIII. 1873. sep. p. 8.) differt;

1. petiolis non solum glandulosis, sed nonnullis etiam setis eglandulosis sparsis obsitis;

2. foliolis non solum subtus tota superficie pilosis, sed etiam supra sparse pilosis;

3. receptaculo dense setoso-glanduloso.

Hab. in Hungaria boreali. Tatra Magna. In pariete „Seewand“ ad lacum Rotersee; alt. 1660 m. s. m. detexit die 16. VII. 1925. Prof. DR. STEFANUS GYÖRFFY. Ad foliola am. DR. MOESZ fungum *Phragmidium fusiforme* SCHRÖTER agnovit. Similem dom. MARGITAI e. m. Spitzberg prope Felső Stubnya, Com. Turócz attulit, sed hujus foliola supra glabrescunt.

In memoriam divi Rectoris DAVIDI FRÖHLICH Késmárkensis, Montium Tatrae scrutatoris facile primi, dicata.

Az Északkeleti Felvidék *Elatine*-fajai.*

Irta : **Margittai Antal** (Munkács).

Az *Elatine*-fajok délkeleti geographiai elterjedéséről vajmi keveset tudunk még. Vidékünkrolé eddig biztosan csak az *E. Alsinastrum*-ot ismertük és csak 1926. november havában gyűjtötte legelőször DR. BOROS Csap mellett (Ung m.) az *E. ambigua*-t, ahol néhány nappal később én is megtaláltam. Régebben az volt a vélemény, hogy a nem örvös levelű *Elatine*-k nálunk a legritkábban előforduló növények közé tartoznak. Véleményem szerint azonban ezek sem lesznek olyan ritkák, mint ahogyan azt gondoltuk. A botanikusok rendesen szívesebben keresték fel a hegyvidékek rétejeit, a havasok szikláit, mint a kevesebbet nyújtó Alföld megművelt szántóföldjeit, legelőit vagy az úgyszólván egész nyáron át víz alatt álló mocsaras helyeit és így nem igen figyelhették meg az *Elatine*-ket. Nem egyszer talán *Peplis portula*-nak vagy valamelyik apró növésű *Callitriche*-nek nézi őket a fölületes kutató s nem törődik velük. Nem kevésbé fontos az *Elatine*-k előfordulási viszonyainak ismerete is, nehogy olyan helyen keressük emez apróságokat, ahol azok nem is teremhetnek.

Míg DR. BOROS az *E. ambigua* csapi termőhelyére nem tett figyelmessé, amíg meg nem mutatta nekem az *E. ambigua* gyepeit, én is hasztalanul kutattam *Elatine*-k után; pedig 1916. óta állandóan kerestem őket. A szerzett ismeretek alapján azonban 1927. évben már több *Elatine*-fajt szedtem vidékünkön.

Tapasztalatom szerint *Elatine*-k után kell nézni a szántóföldek olyan mélyebb fekvésű helyein, amelyek nagyobb esőzések után víz alatt állanak és emiatt a vetés kiázott. Továbbá mezei utakon meg kell figyelni a mélyebb pocsolyás kerékvágásokat, a legelőkön az itt-ott végighuzódó mélyebb fekvésű vizenyős helyeket, melyeknek sarát a jószág alaposan összetaposta; az útmenti

* Berichtet über die Standorte und Vorkommensverhältnisse von *E. Alsinastrum*, *E. ambigua*, *E. hungarica* u. *E. gyrosperma* in d. Komit. Zemplén, Ung und Bereg.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1927

Band/Volume: [26](#)

Autor(en)/Author(s): Degen Árpád von

Artikel/Article: [Zwei neue Rosen aus der Hohen Tatra 13-15](#)